

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26Co/541/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217301
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Pilek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217301.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 14C/395/2012-88 zo dňa 5. decembra 2014 a proti výzve Okresného súdu Nitra č. k. 14C/395/2012-122 zo dňa 29. januára 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 14C/395/2012-88 zo dňa 5. decembra 2014 potvrdzuje .

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením č. k. 14C/395/2012-88 zo dňa 5. decembra 2014 uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,-- eur podľa položky č. 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vo vyššie uvedenej právnej veci podal navrhovateľ odvolanie voči rozsudku, pričom nezaplatil súdny poplatok za odvolanie splatný podaním odvolania (§ 5 ods. 1 písm. a) a § 8 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.). Súd prvého stupňa preto uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške podľa sadzobníka súdnych poplatkov účinného ku dňu začatia odvolacieho konania. Taktiež uviedol, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia, a tým je odôvodnenie. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže navrhovateľ len hádať. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehalo podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Navrhovateľ podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Navrhovateľ preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo 39/2007. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľovi preto bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho

poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy, vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh navrhovateľom podaný pred 01.10.2002, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Poukázal na uznesenie Okresného súdu Komárno zo dňa 16.10.2013 sp. zn. 8C 842/2012 a uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 03.01.2014 sp. zn. 16C 174/2012. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Súd prvého stupňa výzvou č. k. 14C/395/2012-122 zo dňa 29. januára 2015 vyzval navrhovateľa, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy zaplatil súdny poplatok za podané dovolanie, ktorý je 40,-- eur podľa položky č. 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nebude zaplatený, súd konanie zastaví (§ 10 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch).

Aj proti tejto výzve podal navrhovateľ odvolanie, odôvodniac ho tým, že súd vyrubil súdny poplatok za dovolanie podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb., pričom podľa tejto položky sadzobníka sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Spoplatneniu teda podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie, a pod.. Poukázal pritom na dôvodovú správu k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Zdôraznil, že podal dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Navrhovateľ nemôže byť preto vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané dovolanie. Odvolal sa pritom na právne závery Najvyššieho súdu SR v rozsudku z 29.03.2007 sp. zn. 4 Cdo 39/2007, podľa ktorých za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (sadzobník súdnych poplatkov) sa súdne poplatky nevyberajú, poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy. Navrhovateľ mal ďalej za to, že v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie dovolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľovi bola teda v rozpore so zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR. Súd je pri výkone svojej rozhodovacej právomoci viazaný čl. 2 ods. 2, a teda platí, že môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Navyše podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V danom prípade bola žaloba podaná navrhovateľom pred 01.10.2012, a konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z.. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym postupom od poplatku vecne oslobodené. Uznesenia/výzvy súdu, ktorými bola uložená povinnosť žalobcu zaplatiť súdny poplatok za podané dovolanie vo výške 40,-- € spravidla neobsahujú podstatnú náležitosť, a tým je odôvodnenie. V prípade, že takéto uznesenie súdu odôvodnenie neobsahuje, považuje sa za nepreskúmateľné, pre úplnú absenciu dôvodov jeho vydania. S poukazom na uvedenú argumentáciu navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie/výzvu súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušil bez náhrady.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd podľa § 10 ods. 1 OSP vec prejednal podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, výzvy a konania, ktoré im predchádzalo, dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Navrhovateľ sa v konaní, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 14C/395/2012 domáhal od odporcu náhrady škody a nemajetkovej ujmy, keď svoje nároky odvodzoval od nesprávneho úradného postupu súdu v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 9Er/241/2010. Okresný súd

Nitra rozsudkom zo dňa 24.02.2014 č. k. 14C/395/2012-51 návrh zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal navrhovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 30.10.2014 č. k. 8Co/378/2014-81 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Následne súd prvého stupňa uznesením č. k. 14C/395/2012-88 zo dňa 05.12.2014 vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie zo dňa 03.04.2014, ktoré navrhovateľ napadol odvolaním. Proti rozsudku Krajského súdu v Nitre podal navrhovateľ dovolanie doručené súdu dňa 21.01.2015. Následne súd prvého stupňa výzvou zo dňa 29.01.2015 vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podanie dovolania vo výške 40,-- eur v lehote 10 dní od doručenia a zároveň navrhovateľa poučil, že ak nebude súdny poplatok v určenej dobe zaplatený, súd konanie zastaví. Proti výzve podal navrhovateľ odvolanie. Uznesením č. k. 14C/395/2012-135 zo dňa 22.06.2015 Okresný súd Nitra dovolacie konanie zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len Zákon o súdnych poplatkoch), súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 2 ods. 4 prvej vety Zákona o súdnych poplatkoch, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k) citovaného zákona v znení účinnom do 30.09.2012, od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

V zmysle položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 01.10.2012, súdny poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je 20,-- eur.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd v zmysle vyššie citovaného ustanovenia konštatuje správnosť zistenia skutkového stavu súdom prvého stupňa a jeho správne právne posúdenie, preto v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenia napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd vo vzťahu k námietke navrhovateľa týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu prvého stupňa o poplatkovej povinnosti dodáva, že táto nie je dôvodná. Argumentačne sa pritom stotožnil s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 294/2013 zo dňa 24.10.2013, v ktorom je uvedené, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, čo jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry EŠLP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď

v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

K povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie sa rovnako vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ustanovení § 157 ods. 2 OSP, v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 OSP.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí uviedol, že vyrubuje súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,-- eur podľa položky č. 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nebude zaplatený, bude ho súd vymáhať. V tomto prípade súd prvého stupňa uviedol z akého dôvodu poplatkovú povinnosť uložil, v akej výške a podľa akej položky. Odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti zodpovedá a vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Pri tvorbe súdneho rozhodnutia nesmie prevládať prílišný formalizmus.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa toho, že súdny poplatok sa platí za žalobu a nie za odvolanie, odvolací súd poukazuje na § 6 ods. 2 citovaného zákona, podľa ktorého poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. V tomto prípade je podané odvolanie vo veci samej, preto bolo dôvodné súdny poplatok podľa rovnakej sadzby aj v odvolacom konaní vyrubiť.

Podľa § 18ca citovaného zákona, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov bola do sadzobníka včlenená novelou účinnou od 01.10.2012. Ustanovenie § 18ca je ustanovením intertemporálnym v súvislosti s účinnosťou novely zákona o súdnych poplatkoch č. 286/2012 Z. z.. Aby sa toto ustanovenie chápalo správne, treba vychádzať z celého kontextu zákona o súdnych poplatkoch a použiť definíciu pojmu poplatkový úkon, ako aj vznik poplatkovej povinnosti a ostatnú terminológiu používanú zákonom. Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie, a to bolo začaté pred 01.10.2012, vyberajú sa poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012. V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom podľa § 1 ods. 1. Preto ak bolo odvolanie podané po 01.10.2012, aj keď samo konanie sa začalo pred 01.10.2012, použije sa právny stav účinný po 01.10.2012. Ide totiž o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým pred 01.10.2012.

Poplatkový úkon (§ 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch) vznikol poplatníkovi - navrhovateľovi, ktorý podal odvolanie (§ 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch) podaním odvolania (§ 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch), ktoré podal dňa 04.04.2014, a to vo výške 20,-- eur, t. j. v rovnakej sadzbe ako vo veci samej, nakoľko bolo podané proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa vo veci samej. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie ako vo výroku vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP.

V závere odvolací súd konštatuje, že odvolaním navrhovateľa proti výzve súdu prvého stupňa na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie č. k. 14C/395/2012-122 zo dňa 29.01.2015 sa odvolací súd nezaoberal, pretože nešlo o rozhodnutie súdu, ale len o výzvu, preto nie je možné proti nej podať odvolanie. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku (§ 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch) je poplatníkovi zasielaná v prípade nezaplatenia súdneho poplatku splatného podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, pričom následkom nezaplatenia súdneho poplatku je zastavenie konania (až proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné). Účelom výzvy totiž nie je uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok, ale upozornenie na jej nesplnenie. Sama povinnosť vyplýva zo zákona a je podmienkou pre to, aby súd mohol pokračovať v konaní. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku teda

nie je rozhodnutím, neukladá sa ňou povinnosť účastníkovi konania, a nevzťahujú sa na ňu požiadavky kladené na obsahové a formálne náležitosti rozhodnutia (uznesenia).

Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti toho uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.